

Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění budov, staveb a bytů občanů

BUD 2

schválené Ministerstvem financí pod č. j. 321/29874/1998 dne 14. dubna 1998

Článek 1 Úvodní ustanovení

- Všeobecné pojistné podmínky a smluvní ujednání k těmto všeobecným pojistným podmínkám (dále jen smluvní ujednání) upravují práva a povinnosti účastníků pojistné smlouvy. Práva a povinnosti, které nejsou upraveny v pojistné smlouvě, těchto všeobecných pojistných podmínkách nebo smluvním ujednání, se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku a dalšími souvisejícími právními normami.
- Pojištění se vztahuje na pojistné události, které nastanou na území České republiky.
- Pojistná událost je nahodilá škodní událost, která nastala (včetně její příčiny) v době trvání pojištění, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit.

Článek 2 Pojistná nebezpečí

- Pojištění je možné sjednat proti těmto pojistným nebezpečím:
  - požár,
  - výbuch,
  - přímý úder blesku,
  - náraz nebo zřícení letadla s posádkou, jeho části nebo nákladu,
  - záplava,
  - povodeň,
  - vichřice,
  - krupobití,
  - sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin,
  - sesouvání nebo zřícení lavin,
  - pád stromů nebo stožárů,
  - tíha sněhu nebo námrazy,
  - zemětřesení dosahujícím alespoň 6. stupně mezinárodní stupnice (MCS),
  - náraz motorového vozidla, jeho části nebo náraz přepravovaného nákladu,
  - poškození nebo zničení věci vodou z vodovodních zařízení,
  - odcizení,
  - úmyslné poškození nebo úmyslné zničení věci.
- Pojistitel poskytne pojistné plnění rovněž tehdy, jestliže k poškození, zničení, odcizení nebo ztrátě předmětu pojištění došlo v příčinné souvislosti s pojistnou událostí vzniklou podle těchto všeobecných pojistných podmínek.

Článek 3 Předmět pojištění

Předmětem pojištění je budova, byt nebo stavba uvedená v pojistné smlouvě, její součástí, příslušenství, stavební materiál a výrobky sloužící k jejím opravám nebo rekonstrukci (dále jen pojištěná věc).

Článek 4 Místo pojištění

Místem pojištění se rozumí pojištěná budova, byt nebo stavba, která je vymezena adresou nebo katastrálním územím a číslem parcely, není-li v pojistné smlouvě sjednáno jinak. Dále také stavebně uzavřené prostory výlučně užívané pojištěným a členy jeho domácnosti nacházející se na pozemku příslušejícím k pojištěné budově, bytu nebo stavbě.

Článek 5 Výluky z pojištění

- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené úmyslně nebo hrubou nedbalostí pojistníka, pojištěného nebo osoby žijící s ním ve společné domácnosti. Dále se pojištění nevztahuje na škody způsobené jinou osobou z podnětu pojistníka, pojištěného nebo osoby žijící s ním ve společné domácnosti.
- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené:
  - jadernou energií,
  - poklesem půdy,
  - v souvislosti s válečnými událostmi, vzpourou, povstáním nebo jinými násilnými nepokoji, stávkou, výlukou, teroristickým aktem (tj. násilné jednání motivované politicky, sociálně, ideologicky, rasově nebo nábožensky),
  - zášahem státní nebo úřední moci, pokud nebyl učiněn za účelem odvrácení či zmírnění následků pojistné události,
  - ožehnutím, které nebylo způsobeno požárem, výbuchem nebo přímým úderem blesku,
  - vystavením věci užitkovému ohni nebo teplu,
  - cíleným výbuchem způsobeným pojištěným nebo osobou žijící s ním ve společné domácnosti, na elektrickém zařízení, které byly zapříčiněny zkratem nebo přepětím, pokud k nim nedošlo v příčinné souvislosti s požárem, výbuchem nebo přímým úderem blesku.
- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené vodou při mytí nebo sprchování, pronikáním spodní vody, působením vlhkosti nebo plesní a zatečením způsobeným atmosférickými srážkami.
- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené vystoupením vody z odpadního potrubí, pokud k nim nedošlo v příčinné souvislosti s povodní nebo záplavou a pojištěné věci nebyly proti těmto pojistným nebezpečím pojištěny.

Článek 6 Pojistná částka, pojistná hodnota a podpojištění

- Pojistnou částku stanoví na vlastní odpovědnost pojištěný. Pojistná částka má v průběhu trvání pojištění vyjadřovat pojistnou hodnotu pojištěné věci.

- Pojistnou hodnotu je:
  - pokud opotřebení pojištěné věci nepřesáhne 70 %, nová hodnota pojištěné věci,
  - pokud opotřebení pojištěné věci přesáhne 70 %, časová hodnota pojištěné věci,
  - pokud není pojištěná věc ve vlastnictví pojištěného, časová hodnota pojištěné věci.
- V případě podpojištění, tj. je-li v době vzniku pojistné události pojistná částka nižší než pojistná hodnota pojištěných věcí, poskytne pojistitel pojistné plnění, které je k výši škody ve stejném poměru jako pojistná částka k pojistné hodnotě pojištěných věcí.

Článek 7 Plnění pojistitele

- Celková výše pojistného plnění včetně náhrad vynaložených nákladů, uvedených ve smluvním ujednání, je pro jednu pojistnou událost omezena sjednanou pojistnou částkou.
- Pokud pojistnou událostí došlo k poškození pojištěné věci, vzniká pojištěnému právo, pokud není dále stanoveno jinak, aby mu pojistitel vyplatil částku odpovídající přiměřeným nákladům na opravu poškozené pojištěné věci, a to až do výše její nové hodnoty.
- Byla-li pojistnou událostí pojištěná věc zničena, vzniká pojištěnému právo, pokud není dále stanoveno jinak, aby mu pojistitel vyplatil částku odpovídající nové hodnotě zničené pojištěné věci.
- Pokud je pojištěná věc starší 50-ti let, je horní hranice pojistného plnění pro jednu pojistnou událost omezena časovou hodnotou pojištěné věci.
- Je-li v době pojistné události opotřebení pojištěné věci větší než 70 %, nebo není-li pojištěná věc ve vlastnictví pojištěného, vyplatí pojistitel částku odpovídající přiměřeným nákladům na opravu nebo znovuzřízení věci stejného druhu, parametrů a kvality při cenách v místě pojištění obvyklých, sníženou o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení pojištěné věci a to až do výše její časové hodnoty.
- Byly-li pojištěné cizí věci poškozeny nebo zničeny, je pojistitel povinen poskytnout plnění jen tehdy, je-li pojištěný povinen vynaložit náklady na uvedení poškozené věci v předešlý stav a nebo tyto náklady vynaložil.
- Přiměřeným nákladem na opravu věci je cena opravy věci nebo její části, která je v době pojistné události v místě obvyklá.
- Zbytky poškozené nebo zničené věci zůstávají ve vlastnictví pojištěného a jejich hodnota se odečítá od pojistného plnění.
- Horní hranice pojistného plnění pro pojištěné věci, náklady a pojistná nebezpečí jsou uvedeny ve smluvním ujednání.
- Uvede-li pojištěný pojistitele úmyslně v omyl o podstatných okolnostech týkajících se vzniku nároku na plnění nebo jeho výše, není pojistitel povinen plnit.
- V případě nedostatečně doložené škody je pojistitel oprávněn, s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, snížit náhradu na dostatečně doloženou výši.
- Pro stanovení věcného rozsahu škody je rozhodující výsledek vlastního šetření pojistitele.
- V pojistné smlouvě nebo ve smluvním ujednání může být dohodnuto, že pojistitel omezí celkové plnění za všechny pojistné události v jednom pojistném roce na stanovený násobek dohodnuté pojistné částky.
- V pojistné smlouvě může být dohodnuto, že se pojištěný podílí na pojistném plnění dohodnutou částkou (dále jen spoluúčast). Spoluúčast je stanovena pevnou částkou nebo procentem z pojistného plnění. Takto stanovená spoluúčast se odečítá od pojistného plnění.
- Mě-li technický stav pojištěné věci podstatný vliv na vznik pojistné události nebo na výši škody, pojistitel přiměřeně sníží pojistné plnění.
- Pojistné plnění poskytne pojistitel v tuzemské měně.

Článek 8 Povinnosti pojištěného

- Vedle povinností stanovených zákonem má pojištěný tyto povinnosti:
  - provést přiměřená opatření k odvrácení vzniku hrozící škody nebo ke zmírnění následků škody, která již nastala, podle možnosti si k tomu vyžádat pokyny pojistitele a postupovat v souladu s nimi,
  - neprodleně oznámit policii škodní událost, která nastala za okolností nasvědčujících spáchání trestného činu,
  - neprodleně oznámit pojistiteli případné nalezení odcizených nebo ztracených částí pojištěné věci nebo jejich zbytků a vrátit pojistiteli odpovídající část poskytnutého plnění, zabezpečit vůči jinému právo na náhradu vzniklé škody a jiná obdobná práva a uplatnit nárok na náhradu vzniklé škody vůči tomu, kdo za škodu odpovídá.
- Mělo-li vědomé porušení povinností uvedených v bodě 1 tohoto článku podstatný vliv na vznik pojistné události nebo zvětšení rozsahu následků pojistné události, je pojistitel oprávněn plnění ze smlouvy snížit podle toho, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah jeho povinnosti plnit.
- Pojištěný je dále povinen:
  - neprodleně písemně oznámit pojistiteli jakoukoliv změnu hodnoty pojištěné věci, která by měla za následek zvýšení pojistné částky o více než 10 %,
  - vznik škodní události neprodleně písemně oznámit pojistiteli a uvést popis rozsahu a způsobu poškození věci,
  - podat pojistiteli důkaz o vzniku pojistné události a rozsahu jejich následků,
  - neměnit stav způsobený škodní událostí, dokud nejsou poškozené věci pojistitelem prohlédnuty. To však neplatí, je-li taková změna nutná z bezpečnostních, hygienických nebo jiných závažných důvodů, nebo aby se škoda nezvětšovala. V těchto případech je pojištěný povinen zabezpečit dostatečné důkazy o rozsahu pojistné události šetřením provedeným policií či jinými vyšetřovacími orgány, fotografickým nebo filmovým materiálem, videozáznamem, svědectvími jiných osob apod.,

- e) umožnit pojistiteli veškerá potřebná šetření škodní události a poskytnout mu při tom potřebnou součinnost, dále umožnit pojistiteli při likvidaci pojistné události před vyplacením plnění prohlídku pojištěné věci k prověření její hodnoty za účelem posouzení případného podpojištění.

Článek 9 Povinnosti pojistníka

1. Pojistník je osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu a která je povinna platit pojistné. Osoba pojistníka a pojištěného nemusí být totožná, pojistník může pojistnou smlouvu uzavřít i ve prospěch třetího.
2. Pojistník, který není zároveň pojištěným, je povinen seznámit pojištěného nebo pojištěné s jejich právy a povinnostmi stanovenými pojistnou smlouvou, těmito všeobecnými pojistnými podmínkami a smluvním ujednáním.
3. Pojistník je dále povinen neprodělně písemně oznámit pojistiteli jakoukoliv změnu hodnoty pojištěné věci, která by měla za následek zvýšení pojistné částky o více než 10 %.

Článek 10 Vznik pojištění

Pojištění vzniká na základě platně uzavřené pojistné smlouvy ode dne následujícího po dni uzavření pojistné smlouvy, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak.

Článek 11 Změny a zánik pojištění

1. Jakákoliv změna pojistné smlouvy musí být učiněna formou písemné dohody mezi smluvními stranami, jinak je neplatná.
2. Změnou v osobě vlastníka pojištěné věci pojištění zaniká, není-li dále stanoveno jinak.
3. V případě smrti pojištěného vstupuje dědic pojištěné věci do pojištění do konce zaplaceného pojistného období.
4. Pojištění též zaniká zničením pojištěné věci nebo tím, že jinak odpadá možnost, že na pojištěné věci nastane pojistná událost.
5. Zaniklo-li bezpodílové spoluvlastnictví manželů smrtí nebo prohlášením za mrtvého toho z manželů, který uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění věci patřící do bezpodílového spoluvlastnictví manželů, vstupuje do pojištění na jeho místo pozůstalý manžel, je-li nadále jejím vlastníkem nebo spoluvlastníkem.
6. Pojištění, u kterého je sjednáno běžné pojistné, lze vypovědět, a to ke konci pojistného období alespoň šest týdnů před jeho uplynutím.
7. Pojištění může každý z účastníků vypovědět do dvou měsíců po uzavření pojistné smlouvy, vypovědní lhůta je osmidená, jejím uplynutím pojištění zanikne.
8. Při podvodném uplatnění neodůvodněného nároku na pojistné plnění, může pojistitel vypovědět pojistnou smlouvu s okamžitou účinností.

Článek 12 Pojistné

1. Pojistitel má právo na pojistné za dobu od vzniku pojištění až do jeho zániku.
2. Pojistné je splatné k prvnímu dni příslušného pojistného období (běžné pojistné). Lze též dohodnout, že pojistné bude placeno najednou za celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno (jednorázové pojistné).
3. Zanikne-li pojištění před uplynutím doby, za kterou bylo zaplaceno běžné pojistné, je pojistitel povinen jeho zbývající část vrátit.
4. Nastala-li pojistná událost a důvod dalšího pojištění tím odpadá, náleží pojistiteli pojistné do konce pojistného období, v němž pojistná událost nastala.
5. Je-li pojistník v prodlení s placením běžného pojistného, má pojistitel právo snížit pojistné plnění o částku odpovídající dlužnému pojistnému.
6. Při dostatečně výši technických rezerv jsou přebytky pojistného využívány ke zvýhodnění pojištění formou rozšíření jeho rozsahu nebo snížení sazeb pojistného na principu příznivého škodního průběhu.
7. Přebytky na pojistném zvažuje pojistitel z celkového přijatého pojistného pro druh pojištění sjednávaného podle těchto všeobecných pojistných podmínek na základě kalkulací pro období minimálně 5 let.

Článek 13 Doplňkové pojištění

1. V rámci pojistné smlouvy je možno sjednat přípojištění jmenovitě určených věcí včetně těch, které jinak nejsou předmětem pojištění.
2. Pro doplňkové pojištění platí tyto všeobecné pojistné podmínky.

Článek 14 Doručování písemností

Pokud není zásilka doručena z důvodu, že pojistník nebo pojištěný odepře přijetí zásilky, je dnem doručení den odepření přijetí zásilky. V případě, že pošta vrátí zásilku pojistiteli po uplynutí odběrní lhůty na odebrání zásilky, je dnem doručení poslední den odběrní lhůty.

Článek 15 Výklad pojmů

1. **Škodní událostí** se rozumí událost spojená se vznikem škody, ve které vede pojistitel šetření s cílem posoudit, zda byly splněny podmínky, za kterých je povinen pojistitel plnit.
2. **Pojistná událost** je nahodilá škodní událost, která nastala (včetně její příčiny) v době trvání pojištění, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit.
3. Podle těchto všeobecných pojistných podmínek se považuje:
  - a) za **požár** oheň v podobě plamene, který provází hoření a vznikl mimo určené ohniště nebo takové ohniště opustil a šířil se vlastní silou,
  - b) za **výbuch** náhlý ničivý projev tlakové síly, spočívající v roztažnosti plynů nebo par navenek, výbuchem se také rozumí prudké vyrovnání podtlaku (imploze),
  - c) za **přímý úder blesku** bezprostřední přechod blesku (atmosférického výboje) na pojištěnou věc.
4. **Záplavou** se rozumí vytvoření souvislé vodní plochy, která po určitou dobu stojí nebo proudí v místě pojištění.

5. **Povodní** se rozumí zaplavení větších či menších územních celků vodou, která se vylila z břehů a hrází vodních toků nebo nádrží nebo tyto břehy a hráže protrhla.
  6. **Vichřicí** se rozumí dynamické proudění vzduchu, který se pohybuje min. rychlostí 20,8 m/sec (75 km/hod.). Není-li tato rychlost pro místo škody zjištělná, musí pojištěný prokázat, že pohyb vzduchu způsobil v okolí místa pojištění škody na řádně udržovaných budovách nebo stavbách.
  7. **Krupobitím** se rozumí jev, při kterém kousky ledu vytvořené v atmosféře dopadají na pojištěnou věc a tím dochází k jejímu poškození nebo zničení.
  8. **Sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemín** se rozumí sesuv vzniklý působením gravitace a vyvolaný porušením dlouhodobé rovnováhy, ke které svahy zemského povrchu dospěly vývojem.
  9. **Sesouváním nebo zřícením lavín** se rozumí jev, kdy masa sněhu nebo ledu nebo kamení se náhle po svazích uvede do pohybu a řítí se do údolí.
  10. **Pádem stromů nebo stožárů** se rozumí pohyb těchto věcí, který má znaky volného pádu.
  11. **Tíhou sněhu nebo námrazy** se rozumí destruktivní působení jejich nadměrné hmotnosti na konstrukce budov. Za nadměrnou považujeme takovou tíhu sněhu nebo námrazy, která se v dané oblasti místa pojištění běžně nevyskytuje, a která například u staveb překročí technické požadavky na výstavbu.
- Tímto pojistným nebezpečím jsou kryty i škody vzniklé destruktivním působením nadměrné hmotnosti ledu. Škody vzniklé ostatními destruktivními účinky ledu (např. rozpínavostí) a škody vzniklé prosakováním tajícího sněhu nebo ledu tímto pojistným nebezpečím nejsou kryty.
12. **Vodou z vodovodních zařízení** se rozumí:
    - a) voda unikající z poškozených vodovodních zařízení nebo nádrží za předpokladu, že tento únik nebyl způsoben v příčinné souvislosti s povodní nebo záplavou. Vodovodní zařízení je přivádějící a odvádějící potrubí vody s výjimkou vnějších dešťových svodů. Nádrž je z části otevřený nebo uzavřený prostor o obsahu vody nejméně 100 l, za nádrž se nepovažuje nádrž na vodním toku nebo vodním kanálu,
    - b) kapalina nebo pára unikající z poškozeného ústředního, dálkového, etážového topení nebo solárních systémů,
    - c) hasební látka vytékající ze samočinných hasících zařízení.
  13. **Odcizením** se rozumí krádež pojištěné věci vloupáním nebo loupež.
  14. **Krádeží vloupáním** se rozumí přivlastnění si věci pachatelem tím, že se jí zmocní překonáním ochranného zabezpečení, tj.:
    - a) vniknutím do místa pojištění prokazatelně pomocí nástrojů jiných než určených k řádnému otevření, použití těchto nástrojů není prokázáno samotným zjištěním, že došlo k odcizení pojištěných věcí,
    - b) vniknutím do místa pojištění pomocí klíčů, kterých se pachatel zmocnil loupeží nebo krádeží vloupáním,
    - c) jiné násilné překonání zabezpečení pojištěné věci.
  15. **Loupeží** se rozumí přivlastnění si věci pachatelem tím, že se jí zmocní užitím násilí proti jinému nebo pod pohrůzkou bezprostředního násilí.
  16. **Úmyslným poškozením nebo úmyslným zničením věci** se rozumí, byla-li pojištěná věc poškozena nebo úmyslně zničena jiným, než pojištěným nebo osobou pojištěnému blízkou, nebo osobou žijící s ním v pojištěné domácnosti. Podmínkou vzniku práva na plnění je, že pachatel byl zjištěn podle pravomocného rozhodnutí, kterým bylo ukončeno trestní nebo přestupkové řízení, i když pachatel nebyl odsouzen.
  17. **Budovými** jsou zpravidla obytné domy, rodinné domky a rekreační objekty. Společným znakem budov je jejich zastřešení, které ostatní stavby obvykle postrádají a tím se od budov odlišují.
  18. **Součástmi budovy, bytu** jsou podle § 120 obč. zákona vnitřní instalace elektrické, světelné, motorové, slaboproudé, vodovodní, odpadní, ústředního topení, plynovodní, rozvody a zařízení společné televizní antény nebo kabelové televize, zabudované elektrické rozvaděče, elektronická zabezpečovací signalizace apod.

Součástí budovy (např. elektrické instalace pod omítkou) souvisí s budovou tak úzce, že od ní nemůže být bez jejího poškození oddělena.

19. **Příslušenství budovy, bytu** jsou např. osvětlovací tělesa ve společných prostorách, sporáky, kamna, přenosná topná tělesa, zařízení prádelny a sušáren, průtokové ohřivače vody, domácí vodárny, spol. antény na střeše budovy apod., pokud náležejí vlastníku budovy a jsou jím určeny k trvalému užívání s budovou.

Příslušenství budovy lze (na rozdíl od součástí budovy) oddělit zcela snadno.

Za příslušenství budovy se nepovažují ploty, ochranné zdi a zpevněné plochy. Dále se nepovažují za příslušenství budovy studny, které nejsou jediným zdrojem vody pro pojištěnou budovu,

20. **Stavba** je širší technický pojem než budova. Stavbami pro účely tohoto pojištění jsou míněny např. ploty, studny, bazény apod.
21. **Součástí stavby** je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím stavba znehodnotila (odvozeno od § 120 obč. zák.).
22. **Příslušenstvím stavby** jsou věci, které náležejí vlastníku stavby a jsou jím určeny k tomu, aby byly se stavbou trvale užívány (odvozeno od § 121 obč. zák.).
23. **Za stavební materiál a výrobky sloužící k opravám nebo rekonstrukci** jsou považovány pouze takové, které jsou určeny k tomu, aby se staly součástí nebo příslušenstvím pojištěné budovy, stavby nebo bytu.
24. **Stavebně uzavřeným prostorem** se rozumí takové místo, které je od okolního prostoru odděleno obvodovými stěnami, stropem a podlahou tak, aby bylo možno jednoznačně definovat jeho šířku, výšku a délku.
25. **Pokles půdy** je klesání zemského povrchu do centra Země v důsledku působení přírodních sil nebo lidské činnosti.
26. **Novou hodnotou věci** se rozumí částka potřebná na znovuzřízení věci stejného druhu, parametrů a kvality při cenách v místě pojištění obvyklých.
27. **Časovou hodnotou věci** se rozumí částka odpovídající nové hodnotě věci snížená o částku odpovídající míře jejího opotřebení nebo jiného znehodnocení.
28. **Poškozením věci** se rozumí takové hmotné porušení věci, které je objektivně možno odstranit opravou nebo takové hmotné poškození věci, které objektivně není možno odstranit opravou, přesto však je věc i nadále použitelná k původnímu účelu.
29. **Zničením věci** se rozumí hmotné porušení věci, které objektivně není možné odstranit opravou a znamená trvalou ztrátu použitelnosti věci, případně stav, kdy věc přestala zcela existovat nebo byla odcizena. Za zničení věci se považuje také takové poškození věci, při kterém náklady na uvedení věci do původního stavu přesáhnou náklady nutné na znovuzřízení věci.